

Vergaderjaar 2022–2023

24 095

Frequentiebeleid

Nr. 581

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 juli 2023

Het verheugt mij om u te kunnen melden dat op 7 juli 2023 de landelijke commerciële analoge (FM) en digitale (DAB+) radiovergunningen voor een periode van twaalf jaar zijn geveild. Er is daarmee tijdig en op correcte wijze uitvoering gegeven aan de rechterlijke uitspraken¹ waarbij mij is opgedragen om de uitgifte van de landelijke commerciële radiovergunningen met ingang van 1 september 2023 te realiseren. De negen beschikbare vergunningen lopen tot 1 september 2035.

Met deze veiling is een belangrijke stap gezet om toekomstbestendige landelijke commerciële radio in Nederland mogelijk te maken. De commerciële radiovergunningen zijn, diverse keren op verzoek van uw Kamer, sinds de eerste uitgifte in 2003 verlengd. In lijn met de twee gerechtelijke uitspraken van 2022 is er nu alsnog geveild en dat past ook bij de economische omstandigheden, het medialandschap en de spelers: die zijn sinds 2003 namelijk sterk veranderd. In 2003 werd er nog muziek geluisterd via de radio, de CD, de walkman en een enkele betaalde download, die bovendien slecht overdraagbaar was op mobiele spelers, áls die daar al voor geschikt waren.

Hoe, waar en wanneer mensen naar muziek, entertainment of nieuws luisteren is sindsdien door de opkomst van bijvoorbeeld streaming-diensten, podcasts, sociale media en digitale radio echter radicaal veranderd. Het is daarom goed dat de commerciële landelijke radiovergunningen na een aantal verlengingen opnieuw zijn uitgegeven via een veiling. Door deze uitgifte is het mogelijk om aan te sluiten bij deze nieuwe ontwikkelingen en konden verouderde vergunningvoorschriften zoals de clausuleringen² worden gemoderniseerd. Bovendien zijn er door

¹ Rechtbank Rotterdam 20 juli 2022, ECLI:NL:RBROT:2022:5958 en CBb 20 december 2022, ECLI:NL:CBB:2022:821.

² Een format met verplichtingen, zoals het uitzenden van Nederlandstalige muziek.

de uitgifte ook nieuwe marktpartijen in de gelegenheid gesteld om schaarse frequentieruimte te verwerven.

De veiling is namens mij uitgevoerd door de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (hierna: RDI) en verliep via internet, met behulp van een elektronisch veilingssysteem. Ik ben van mening dat we kunnen terugkijken op een geslaagde veiling die op professionele wijze is uitgevoerd door de RDI.

Er waren negen landelijke pakketten beschikbaar, die elk bestonden uit één FM-vergunning en één DAB-vergunning. Van deze negen landelijke pakketten is één pakket specifiek bestemd voor een commerciële nieuwszender en één voor een zender die voornamelijk Nederlandstalige muziek draait. De rest van de pakketten is ongeclausuleerd, wat betekent dat radiostations zelf mogen bepalen wat zij met deze pakketten uitzenden. Alle beschikbare negen landelijke pakketten zijn verdeeld.

Hieronder zijn de resultaten weergegeven:

Pakket	Winnaar	Winnend bod (€)
LCO1 (ongeclausuleerd)	Talpa Radio Holding B.V.	20.000.000
LCO2 (ongeclausuleerd)	Talpa Radio Holding B.V.	17.825.000
LCO3 (ongeclausuleerd)	DPG Media B.V.	27.275.000
LCO4 (nieuws)	Business Nieuws Holding B.V.	7.400.000
LCO5 (ongeclausuleerd)	(Mediahuis) Audiohuis Amsterdam B.V.	21.830.000
LCO6 (ongeclausuleerd)	Talpa Radio Holding B.V.	21.365.000
LCO7 (ongeclausuleerd)	DPG Media B.V.	20.000.000
LCO8 (ongeclausuleerd)	Financial News Radio B.V.	6.100.000
LCO9 (Nederlandstalige muziek)	(Mediahuis) Audiohuis Amsterdam B.V.	11.030.000

De veiling heeft een totale opbrengst 152.825.000 van euro. Door de looptijd van twaalf jaar worden vergunninghouders ruimschoots in staat gesteld om dit bedrag terug te verdienen.

Het doel van deze uitgifte was niet om een zo hoog mogelijke opbrengst te behalen, maar een realistische opbrengst die de marktwarde van de te verlenen vergunningen weerspiegelt. Een realistische veilingopbrengst zorgt ervoor dat frequenties niet onbenut blijven en dat efficiënt gebruik wordt gemaakt van het schaarse spectrum. Een efficiënte verdeling van frequenties zorgt voor bovendien voor (meer) concurrentie en bevordert innovatie in de radiosector. Met deze nieuwe verdeling komt er voldoende gevarieerd en vernieuwend radio-aanbod tot stand.

Het Adviescollege Radio

Het Adviescollege verdeling frequentieruimte commerciële radio (Adviescollege Radio) heeft in het advies van 5 oktober 2020 een aantal aanbevelingen gedaan over onderwerpen voor de langere termijn en de vraag of daarvoor wetswijzigingen nodig zijn. Die aanbevelingen zien met name op het goed en tijdig regelen van onderwerpen voor het gebruik van commerciële radiovergunningen in het digitale domein (DAB+). Op dit moment zijn de regels voor het analoge frequentiegebruik (FM) voor de commerciële en publieke radiopartijen vastgelegd in telecommunicatie en media wet- en regelgeving. Om te waarborgen dat frequentieruimte doelmatig wordt gebruikt – ook in de toekomst – zijn dus ook regels nodig voor DAB+.

Conform de door mij gedane toezegging tijdens het Telecomdebat van 15 december 2022³ heb ik op 8 mei jl. hierover gesproken met een aantal vertegenwoordigers van publieke en commerciële radiozenders. In het gesprek hebben partijen mij waardevolle suggesties aangereikt.

Ik vind het belangrijk om met *alle* radiopartijen samen te werken in en naar een volledige digitale transitie en met elkaar goed in gesprek te blijven. Nu de winnaars van de landelijke commerciële veiling bekend zijn, wil ik dan ook graag met hen in gesprek over hun toekomstplannen en de vraag op welke wijze wij samen draagvlak kunnen creëren voor een toekomstbestendige digitale transitie na de vergunningsperiode.

Tot slot

De veiling van de landelijke commerciële radiovergunningen heeft aangetoond dat een veiling een goede wijze is om schaarse middelen te verdelen. Een veiling is een objectief en transparant verdeelmechanisme.

In lijn met de hiervoor genoemde uitspraken van de Rechtbank Rotterdam en het College van Beroep voor het bedrijfsleven ben ik dan ook voornemens om de beschikbare frequentieruimte voor de niet-landelijke commerciële partijen en de lokale commerciële partijen ook te veilen. Ik geef daarmee tevens uitvoering aan het advies van het onafhankelijk Adviescollege Radio van 5 oktober 2020, voor dat gedeelte van het advies dat betrekking heeft op deze partijen.

Ik ben gestart met de voorbereidingen van deze twee veilingen. Na het zomerreces zal ik u hierover nader informeren.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

³ Kamerstuk 24 095, nr. 574.